

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **B. V.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, zastoupený Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem se sídlem Řetězová 195/2, Děčín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2015, č. j. 4406/DS/2015, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 9. 2017, č. j. 75 A 39/2015 - 45,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalobci **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce měl dne 14. 1. 2015 v 10:08 hod. u obce Sulec, na silnici I. třídy (dále jen „dotčená lokalita“), jako řidič motorového vozidla tovární značky Volvo, r. z. X, překročit maximální dovolenou rychlost 70 km/h stanovenou dopravní značkou č. B20a, když mu byla měřicím zařízením MicroDigiCam LTI naměřena rychlost 110 km/h po odečtení odchylky +/- 3 %. Rozhodnutím Městského úřadu Louny ze dne 21. 4. 2015, č. j. MULNCJ 32305/2015 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl.

[2] Žalobě proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Ústí nad Labem v záhlaví uvedeném rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) vyhověl, prvostupňové i napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění uvedl, že správní orgán prvního stupně dostatečně konkretizoval místo protiprávního jednání žalobce, neboť vymezil úsek komunikace, kde k překročení rychlosti došlo. Z úředního záznamu plynulo, že rychlost v daném úseku měla být omezena dopravním značením na maximálně 70 km/h. V průběhu správního řízení však správní orgány nepředložily jiný důkaz prokazující toto omezení rychlosti, proto si krajský soud vyžádal sdělení Ředitelství silnic a dálnic ze dne 2. 5. 2017, které provedl jako důkaz. Ze sdělení (doplněného fotografiemi) krajský soud zjistil, že v inkriminované době bylo v blízkosti místa spáchání přestupku instalováno dopravní značení s nejvyšší dovolenou rychlostí 90 km/h. Žalobci byla policejní hlídkou naměřena po zohlednění odchylky rychlost 110 km/h. S ohledem na zjištěné skutečnosti žalobce nepřekročil nejvyšší povolenou rychlost mimo obec o více než 30 km/h (nýbrž o méně než 30 km/h). Tento zjištěný skutkový stav ovšem odpovídal přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 (a nikoliv bodu 3) zákona o silničním provozu. Správní orgány tak v důsledku nesprávně zjištěného skutkového stavu jednání žalobce chybně kvalifikovaly. Krajský soud neprováděl další dokazování, neboť důkazní návrhy žalobce by již nemohly osvětlit žádné další rozhodné skutečnosti.

II. Kasační stížnost žalovaného

[3] Proti napadenému rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a tedy namítá nesprávné právní posouzení krajským soudem a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[4] Stěžovatel namítá, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku neuvedl, proč neuvěřil argumentům správních orgánů a nepovažoval údaj o maximální povolené rychlosti 70 km/h uvedený v úředním záznamu za dostatečný. V odůvodnění podrobně nerozvedl, jakými úvahami se řídil a proč právě soudem opatřené důkazy vzal za podklad pro vydání napadeného rozsudku. Bylo přitom jeho povinností v souladu s § 54 odst. 2 s. ř. s. rozsudek odůvodnit takovým způsobem, aby vyloučil možnost libovůle při rozhodování. Důležité bylo také to, že žalobce v průběhu správního řízení nikdy nezpochybil překročení maximální dovolené rychlosti ani správnost měření. Krajský soud rovněž neuvedl, proč neprovedl stěžovatelem navržené důkazy, aniž by svůj postup dostatečně zdůvodnil. Pouhý odkaz na nadbytečnost dalšího dokazování nepostačoval, neboť krajský soud měl konkrétně a logicky vysvětlit, proč další důkazy neprovedl.

[5] Krajský soud také nesprávně zjistil skutkový stav věci, neboť vycházel ze sdělení Ředitelství silnic a dálnic ze dne 2. 5. 2017, které je vnitřně rozporuplné a nelogické ve spojení s opatřením obecné povahy ze dne 1. 4. 2014, č. j. 13/DS/2014. Krajský soud tak vzal chybně za prokázané, že v době spáchání přestupku bylo v dotčené lokalitě instalováno dopravní značení s omezením rychlosti na 90 km/h. Ze sdělení Ředitelství silnic a dálnic tato informace sice vyplývala, je však v příkrém rozporu se záměrem, pro který mělo být dopravní značení upraveno. Opatření obecné povahy měnící dopravní značení v dotčené lokalitě bylo vydáno za účelem zklidnění provozu a snížení nehodovosti. Mělo-li dojít k úpravě značení s vlivem na nehodovost, nemohla být původní nejvyšší povolená rychlost 80 km/h zvýšena na 90 km/h, neboť by tím byl popřen smysl změny. Úvahy krajského soudu při hodnocení důkazů proto pozbývají logický základ.

[6] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem.

[8] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou neshledal.

[9] Spornou otázkou je doplnění dokazování (za situace, kdy žalobce byl v průběhu správního řízení pasivní) a z něj krajským soudem vyvozené závěry. V přestupkovém řízení se uplatňuje zásada vyšetřovací, která správnímu orgánu implikuje povinnost činit vše potřebné k řádnému zjištění skutkového stavu, a to bez ohledu na míru procesní aktivity účastníka řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009 – 60). Povinnost zjišťovat skutkový stav stran skutečností odpovídajících skutkové podstatě přestupku tak vždy leží na správním orgánu. Pokud existuje rozumná pochybnost, tzn. ne zcela nepravděpodobná možnost, že deliktního jednání se obviněný z přestupku nedopustil, nelze jej za přestupek postihnout (*in dubio pro reo*). Povinnost prokázat přestupek obviněnému má správní orgán (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 – 68, publ. pod č. 3014/2014 Sb. NSS). K otázce vypořádání žalobních námitek v případě předešlé pasivity účastníka řízení se obsáhle vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, který v usnesení ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71, publ. pod č. 3577/2017 Sb. NSS, uvedl: „I. *Skutečnost, že obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti či zcela pasivní, automaticky neznamená, že jeho tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které jako žalobce poprvé uplatnil až v řízení před krajským soudem, jsou bez dalšího nepřijatelné.* II. *Žalobní tvrzení či důkazní návrhy krajský soud nemůže odmítnout jako opožděné nebo účelové jen proto, že je obviněný z přestupku neuplatnil, ač tak učinit mohl, v řízení před správními orgány. Krajský soud však na základě skutkového a právního stavu věci, který je povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, může tato žalobní tvrzení shledat irelevantními nebo nevěrohodnými a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné. Tyto své závěry musí krajský soud náležitě odůvodnit.* III. *V rámci přezkumu napadeného rozhodnutí je krajský soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostaly své povinnosti zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Pokud krajský soud zjistí, že správní orgány takto nepostupovaly, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil. To může učinit porovnáním s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových.“*

[10] Na základě uvedeného nelze klást žalobci k tíži, že byl v průběhu správního řízení pasivní a námitku týkající se dopravního značení uplatnil až v žalobě. Krajský soud měl povinnost přezkoumat, zda správní orgány z úřední povinnosti opatřily takovou sadu důkazů, která s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vedla k závěru, že se žalobce příslušného přestupku dopustil, a zároveň vylučovala rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění. Krajský soud své povinnosti dostal, neboť se žalobními námitkami zabýval, konfrontoval je s obsahem správního spisu a zjistil, že údaj o nejvyšší povolené rychlosti 70 km/h se ve správním spise nacházel pouze v úředním záznamu ze dne 14. 1. 2015, z něhož pak následně správní orgány vycházely při definování protiprávního jednání žalobce. Úřední záznam může být v určitých situacích přijat jako listinný důkaz, typicky pokud skutečnosti v něm uvedené není objektivně možno prokázat

jiným způsobem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2012, č. j. 2 As 67/2011 - 89), nicméně to neznamená, že veškeré údaje v něm uvedené lze bez dalšího pokládat za prokázané. Krajský soud tak správně přistoupil k doplnění dokazování v otázce dopravního značení, neboť správní spis neobsahoval žádné další důkazy (fotografie, výpovědi zasahujících policistů), ze kterých by bylo možné dopravní značení v daném úseku ověřit. Své úvahy krajský soud stručně, ale přesto uspokojivě odůvodnil, a proto nezatížil napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]

[11] V rámci doplnění dokazování si krajský soud vyžádal informace od Ředitelství silnic a dálnic, které ve sdělení ze dne 2. 5. 2017 uvedlo, že na silnicích první třídy se dvakrát týdně provádí kontrolní prohlídky. Z místa, kde mělo dojít ke spáchání přestupku (vymezeného GPS souřadnicemi), nebyla v dané době hlášena žádná závada na dopravním značení. V inkriminované době tak bylo v blízkosti místa spáchání přestupku instalováno dopravní značení s maximální povolenou rychlostí 90 km/h. Tuto skutečnost Ředitelství silnic a dálnic doložilo také fotografiemi. Ve spise krajského soudu se nachází i opatření obecné povahy ze dne 1. 4. 2014, č. j. 13/DS/2014, ze kterého plyne, že v dotčené lokalitě došlo ke změně dopravního značení za účelem snížení nehodovosti.

[12] Na základě doplnění dokazování krajský soud zjistil, že v dotčené lokalitě byla nejvyšší povolená rychlost 90 km/h (kromě zprávy Ředitelství silnic a dálnic uvedené dokládá i fotografie dopravní značky na č. l. 32 spisu krajského soudu). Stěžovatel tuto skutečnost nezpochybňuje, pouze namítá, že dopravní značka byla v daném místě umístěna v rozporu s účelem opatření obecné povahy z dubna 2014. Tato námitka nemůže změnit hodnocení jednání žalobce. Z grafické části opatření obecné povahy nelze dovozovat, že by dopravní značení v dotčené lokalitě bylo umístěno v rozporu s tímto opatřením. I kdyby dopravní značení bylo chybně umístěno a v dotčené lokalitě skutečně měla být dopravní značka omezující rychlost na 70 km/h, přesto by nemohla jít tato skutečnost k tíži žalobce. Dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu je každý účastník silničního provozu povinen řídit se dopravními značkami. Žalobce proto nemohl zvažovat, zda konkrétní dopravní značka není v rozporu s opatřením obecné povahy (i kdyby mu byl případný rozpor znám), ale byl povinen se umístěným dopravním značením řídit (nebylo-li pravidlo jím zprostředkované zcela zjevně nesmyslné). Jelikož bylo prokázáno, že v dotčené lokalitě byla fakticky umístěna dopravní značka s nejvyšší povolenou rychlostí 90 km/h (stěžovatel faktické umístění značky nevyvrátil), nemohlo být jednání žalobce (při naměřené rychlosti 110 km/h po odečtení odchylky) kvalifikováno jako překročení nejvyšší povolené rychlosti mimo obec o 30 km/h. Nesprávné právní posouzení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] tedy Nejvyšší správní soud neshledal.

[13] K otázce neprovedených důkazů Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel nesdělil, které konkrétní jím navržené důkazy krajský soud neprovedl. Ve vyjádření k žalobě ze dne 16. 2. 2016 pouze odkázal na správní spis (jeho obsahem se krajský soud zabýval, jak plyne z odůvodnění napadeného rozsudku) a při ústním jednání ze dne 18. 9. 2017 zástupce stěžovatele žádné návrhy na dokazování neměl. Jelikož ze soudního spisu neplyne, že by krajský soud některé důkazy navržené stěžovatelem nevypořádal, a stěžovatel sám neuvedl, o které konkrétní důkazy se mělo jednat, neshledal Nejvyšší správní soud tuto námitku důvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

pokračování

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., tj. podle pravidla úspěchu ve věci. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalobce vznik nákladů řízení o kasační stížnosti netvrdil a ani ze spisu Nejvyššího správního soudu neplyne, že by mu nějaké náklady vznikly, proto mu právo na jejich náhradu nebylo přiznáno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu